

zium, sive transversalium, vel de qualibet ipsarum feminæ, una, vel plures cujuscumque gradus, proximitatis, & conditionis, & omnes cognati masculi, vel feminæ, unus, seu una, vel plures similiter cujuscumque gradus, proximitatis, & conditionis, five sint dictæ personaæ de linea ascendentium, five descendenterum, five transversalium, & cujuslibet eorum descendenterum, & transversalium, descendentes masculi, vel feminæ, unus, seu una, vel plures eidem sic decedentes ab intestato proprie, vel impropri non succedant, nec succedere quo modo possint, aut ad ejus successionem venire, sed penitus auctoritate praesentis ordinamenti prædictæ personaæ, una, vel plures, & quælibet eorum intelligantur, & sint ipso jure perpetuo exclusæ à iure succedenti dicto, sic morienti ab intestato, & ipso soli superviventes agnati, unus, vel plures, secundum gradus prærogativam, admittantur ad huiusmodi morientis ab intestato successionem, & succedere possint, ac debeat, dummodo vel ipsi omnes, vel alter eorum, alias jus commune servetur, aliquo jure prædicti, vel aliqui eorum contrario non obstante; Excipimus tamen a prædictis, & quælibet prædictorum, quod ubicumque alias de jure communis, secundum casum occurrentem, aliqui personaæ de prædictis supra exclusi ad minus debetur legitima integra de bonis, & hereditate si morienti ab intestato, nec posset dicta persona ea legitima ab ipso moriente aliquo quanto colore privari, etiam per expressam voluntatem in folementi testamento declaratum, quod eo casu dicta talis persona usque ad legitimam tantum inclusivæ, & non ad plus admittatur ad successione personaæ de prædictis ab intestato proprie, vel impropriæ, una cum dictis agnatis, vel ipsorum altero; Per predictam, tamen, vel aliquo prædictorum, non intendimus derogare casibus comprehensum in statuto supraposito sub rubro. Quod sit, seu nepotes dotatæ, &c. usque ad vericulum: ubi vero tali parenti; Quinimum volumen dictum statutum in dictis casibus, & quolibet eorum in viridi observantia permanente, & praetenti ordinamento anteierit; Et ne nostra lex aliquid dissonum sequitur videatur contineat, statuimus, quod in successione sororis morientis ab intestato, vel impropriæ, quantum ad fratrem, seu fratres, & cuiuslibet eorum descendentes masculi, & in successione filii fratris, sic morienti, ut supra, quantum ad patruum, seu patruos, & cuiuslibet eorum descendentes masculi jura communis obseruentur, præmissis non obstantibus. Huic etiam legi, præmissa limitantes, addendum fore censimus, quod si contingeret aliquem mori ab intestato, superstitibus ex se, & ex suis descendenteribus masculis, ut ex altero tribus feminis legitimis, vel pluribus, & nulli agnati, euagnatis masculis de linea ascendentium vel descendenterum, sed tantum transversalium infra tertium gradum, ut supra, quod dictæ feminae admittantur ad successionem sic morientis ab intestato, & ei succedere possint pro virilibus portionibus una cum eiusplite agnati, vel agnatis, si ipsæ velint, & hanc viam elegerint, præmissis his cuius non obstantibus, & nulla persona de supradictis exclusi a jure succedenti, vel possit contra prædicta, vel aliquid prædictorum agere, impugnare, vel ius prætendere, & si fecerit, non audiat, & ipso facto a jure suo cadat, & cedidisse intelligatur, auctoritate praesentis statuti, & nihilominus in libris 300. denar. puniatur.

URBIS VETERIS.

Alias Urbevetana Civitas.

PARTICULA CLXXXIX.

Ex Rubr. 36.

Nulla mulier dotata, vel donata succedat in bonis patris, nec matris, si superunt fratres carnales ex utroque parente; Item quod nulla mulier dotata, nec donata succedat in bonis patris, fratibus fratribus ex parte patris; Et hoc locum habeat quando talis mulier est dotata, vel

MONITIO AD LECTOREM.

S I qui errores, & periodorum dissonantie in huiusmodi particularum impressionem irrepsisse noscantur, id adscribendum est, vel rudi, & ineleganti eloquitioni antiquorum temporum quibus talia statuta condita fuere: vel transcriptorum incuriae, qui prædictas particulæ à suis originalibus incorrecte, & mendose exemplarunt. Ceterum non ista solum sunt statuta, quæ videntur in Statu Ecclesiastico super feminam exclusione, sed plerique alia reperiuntur, quæ bic non fuerunt apposita; quia mens, & finis Autoris non fuit omnia statuta colligere, sed tantummodo aliqua ex eis adnotare, ad ostendendum universalem morem hujus Dominii repellendi a successionibus intestatis feminas propter masculos.

133
PARTICULÆ
STATUTORUM, ET LEGUM

Excludentium ab intestatis Successionibus Feminas propter Masculos, in Civitatibus, & Ditionibus Italiae, extra Statum Ecclesiasticum Ordinem Alphabetico dispositæ.

Aretii.
Barriæ.
Florenceæ.
Janueæ.
Lucæ.
Mantuae.

Mediolani.
Neapolis.
Papæ.
Pilis.
Senis.
In utriusque Sicilia Regnis.

ARETINÆ CIVITATIS.

PARTICULA I.

De successionibus ab intestato. Lib. 2. Rubr. 64.

FILLÆ feminæ, vel descendentes ab eis ad successionem Patris, avi, vel proavi ab intestato defuncti non veniant, existentibus filiis, vel filio, five liberis masculis per matriculam lineam ex defuncto: Non existentibus vero filiis masculis, ut supra, filia feminæ una, vel plures, aut ab eis descendentes succedant patris, avo, proavo in duobus tertii partibus tantum hereditatis, & non ultra: In alia vero succedat fratre persona defunctæ, de cuius hereditate agitur utrinque conjunctus, vel ex latere patris tantum, unus, vel plures si extant, sin autem filii masculi ipsorum. Hoc declarato, quod existentibus fratre, vel fratribus, qui ut supra succedent, & ex alio fratre, vel fratris filio, seu filii, succedat una cum patro, vel patruis in stirpe, & non in capita. Defuncta vero matre, avia, vel proavia ab intestato non succedant feminæ, vel descendentes ab eis, maxime feminæ, masculo, vel masculis existentibus ex eadem; Et in quolibet casuum prædictorum, in quo feminæ in totum excluderentur, vel defuncta congrua defuncta, secundum facultatem patrimonii, & personarum qualitatem, si defuncta non sine, & omnino alimentari etiam congrua pro exclusione, donec nuperint, & matrimonium consummaverint, & si maritari, vel defuncta nollent, sed aliam vitam honestam, vel in domo patris, vel fratris, vel plurimum cum ipsi habitare, pater vel frater, & filius ipsa, congrua eidem portionem assignare debeat, secundum facultatem patrimonii, & conditionem personarum, cui assignationeflare debeat tacita, & contenta, & si non subiefit justa, vel rationabilis causa, quæ ipsam rationabiliter excusat, tenetur talis mulier cum patre, vel fratribus habere; & si non defontetur, vel alia congrua portio non assignetur, possit ipsa feminæ convenire debitores hereditatis, & petere, & consequi bona hereditaria, donec congrua defuncta, vel congrua portionem fuerint confeccata, non obstante aliqua obligatione, seu alienatione de bonis hereditatis facta, sufficiat tamen in quolibet prædictorum, & infra scriptorum casuum, quod sit congrua defuncta a quicunque, etiam à se ipsa, quamvis de bonis illius, à cuius hereditate excluditur non sit defuncta, & ultra confequi non possit ullo modo. Quæ dos, vel portio congrua declarari debeat per duos proximiores conjuctos, & quatuor ex Reditoribus Fraternitatis pro confundatis datos, vel quatuor ex dictis fece, infra decem dies a die electionis, quorum declarationi omnino stetut, applicatione, ac reclamatione remota. Mater insuper ad successionem filii, vel filia, vel descendenterum ex eis ab intestato decedenterum non admittatur, exsistente fratre, vel forore defuncti, vel defuncta utrinque conjuncto, vel ex latere patris, tantum, vel filii ipsorum, vel patruo: possit tamen mater exclusa de bonis talis defuncti habere, & percipere alimenta, si non haberet, unde se commode intentaret. Non existentibus autem prædictis, & existentibus fratre patruo, vel patruo magno uno, vel pluribus personis defunctis, succedat tantum ipsa mater, si vidua reperiatur, & in quarta parte bonorum, deducatur tamen ex alieno, & plus petere non possit; declarantes, quod in

BARENsis

Consuetudo, quæ viger pene in tota illa Provincia, defuncta ex legibus Longobardorum.

PARTICULA II.

Rubr. si à Patre dos promittatur, ad quid tenetur heres. Cum Pater.

Cum Pater defunctus pro filia promiserit inter vivos, si obligationis tempore usque ad quartam, seu septimam pro numero spondenter liberorum, licet postea, ad labatur facultatus, quod promissum excedat legitimam patre vivo, tam ab ipso, quam a fidejussionibus solidus extorqueret. Eo vero mortuo, nec heredes, nec fidejussionis ultra legitimam conveniuntur, nisi post obligationem adeo facultatus creverit, vel ad meliorem fortunam pervenerit, ut litis tempore quod promitteret

Dominio, che in qualunque modo osservavano, erano tenuti di servare, ed osservando il detto vecchio statuto, e ne comandarono l'osservanza, non ostante &c.

Marcello Betti.

Bandito per me Zanobio di Gaspari Bertacchi Banditore adi 25. Settembre 1620.

JANUENSIS CIVITATIS.

PARTICULA IV.

De feminis dotandis, lib. 5. Cap. 11.

Mulier maritata, quæ de bonis ascendentibus, vel aliquo eorum dotata fuerit à patre, seu matre, vel ab aliquo ascendentibus ex linea paterna, vel maternæ, seu voluntate aliquo eorum, quæ semper intelligant intervenire, nisi contrarium probetur, non possit, neque ejus hæredes possint quidquam petere ultra dictas dotes in bonis tam Genæ, quam in quavis mundi parte: sed fin bona masculorum liberorum, & coram hæredem, si fuerint, cum muliere utriusque conjuncti; Sed si fuerint ex eodem patre tantum, & de bonis patris, vel ascendentibus ex linea materna fuerit mulier dotata, non possit petere aliquid, in bonis iporum: in bonis tamen maternis & ascendentibus ex linea materna possit petere, quod ei conceditur ex forma statutæ, De successionebus ab intestato. Si vero fuerit de eadem matre tantum, & de bonis maternis, vel ascendentibus ex linea materna dotata fuerit, de bonis iporum aliquid petere non possit, quo casu de bonis paternis petere possit, quod ei conceditur, ut supra; sed aduersus fratres utriusque conjuncti, vel coram liberis masculis non possit aliquid ultra dictas dotes habere, nec petere de bonis hæreditatis paternæ, nec maternæ, nec fratris, nec fororis descenditorum, neque ascendentium, salva semper dispositione testamentorum, & ultimaru voluntatum prædictorum, & cuiuslibet eorum.

Non maritata, sed dotata, sive inter vivos, & sive in ultima voluntate à patre vel matre, vel avo, vel avia paternis, vel maternis non possint aliquid petere, vel habere, nisi quantum prædictis eisdem dederint inter vivos, vel legaverint in ultima voluntate.

Decedentibus autem aliquibus ex ascendentibus paternis, vel maternis, qui quo in scripta intelligantur decedisse intellenti, si de dotibus nihil dixerint, vel disfuerint; Si aderunt filiae maritatae, sed quæ non fuissent dotatae, vel filiae non maritatae, vel nepotes ex filiis præmortuis, ad quas ex forma statutorum non spectet hereditas, quæ pariter non fuissent dotatae, habeant, & habere debent de bonis, ut supra decedentibus ab intestato, duntat tantum, quantum tres ex proximioribus propinquis ex patre, vel ex linea ejus, de cuius bonis, & hæreditate tractatur, arbitrii fuerint voluntatem intellenti fuisse tempore sua mortis, illas filias, vel nepotes habere de bonis suis, & si propinqui non inventerint, solum tantum, quantum Magistratus arbitrius fuerit fuisse voluntatem defuncti, ita tamen, ut masculi non possint habere minus, quam contingat in Statuto. De falcidatis.

Filibus non maritatis, neque dotatis decedentibus, que fratres utriusque conjuncti, vel faleme ex patre, vel in forum liberos masculos habuerint, non possint hæredes defuncti (in bonis, cuius dotari habebant) neque pro dote, neque pro donatione, neque pro successione aliqualiter molestari, postquam vero dotata fuerit, vel eis aliquid legatum fuerit, ad suum maritare, vel monacare, possint de eo disponere tam inter vivos, quam in ultima voluntate, si fratres utriusque, vel ex patre conjunctos masculos, seu liberos masculos ex eis non habuerint.

Si defunctus bona immobilia non haberet sufficientia ad solvendum quantitatē dotum, que fuissent declaratae, hæres, secuta declaratione, teneat collocare in locis Comperarum Reipublice pecuniam pro securitate dotum taxatarum, seu legatarum à defuncto, vel alteri beneficio præficiens statuti, & proventus spectent ad hæredes, qui teneantur è converso dotatam alimentare, utque ad matrimoniem.

Feminæ de prædictis sint contentæ, nec aliquo jure, vel causa possint plus petere, vel habere, nec rumpere, nec alter quomodolibet irritare testamētum, seu ultimam voluntatem, nec dicere nullam quia præterite, vel alia de causa, sed pro datione habent bona de fune obligata, & hypothecata, adeo quod in bonis præferantur quibuscumque creditoribus hæredum illius in cuius bonis fuerint potest, vel erunt dotandæ.

Puella innupta, etatis annorum infra vigintiquinque, habens patrem vivum, quæ sine consensu patris maritum accepit, perdat ipso facto bona, & iura dotandi; Si vero fuerit etatis annorum vigintiquinque, & maritum ut supra accepit, non possit vivente patre, exigere dotem, sed tantummodo fructus, seu redditus ipsius dotis.

Ejusdem Statuti, De successionebus ab intestato, Lib. 5. Cap. 23.

In testamento decedenti five masculo, five feminæ succedant foli masculi liberi, per masculinum sexum decedentes, etiam si aderent filiae feminæ, vel earum decedentes ex dicto defuncto, aut decedentes masculi, feminæ ex filiis prædefunctis, vel feminæ ex decedente masculo prædefuncto, qui, vel quæ de jure communi deberent admitti ad successionem cum dictis liberis masculis, sed dicti feminæ, & decedentes ex eis intelligantur, & fint, ac remaneant exclusæ, & exclusi, & tota hæreditas dicti testamenti deferratur ad dictos liberos masculos superlitteres, qui in ea succedant in stirpe, & non in capita.

Habent tamen dictæ filiae, vel nepotes, seu propterea, feminæ, vel masculi ex feminis, & decedentes ex eis tantum, quantum disponitur per capitulum 4th rubrica, De feminis dotandis.

Si ex defuncto non aderent decedentes masculi ex masculino sexu, succedant filii feminæ, & liberi ex feminæ decedentes, & feminæ ex masculis præmortuis decedentes; seu qui aderunt ex prædictis, facti in vicem collatione dotum, si quas ex bonis intellenti defuncti habuissent, sublata differentia sexu, & patriæ potestatis, propter bonis hæreditatis paternæ, nec maternæ, nec fratris, nec fororis descenditorum, neque ascendentium, salva semper dispositione testamentorum, & ultimaru voluntatum prædictorum, & cuiuslibet eorum.

Si ex defuncto non aderent decedentes masculi ex feminis ex masculis præmortuis, & cum nepotibus, vel nepotibus ex aliabus, vel decedentibus masculis, vel feminis ex eis superefficiunt fratres intellenti ex utroque parente, vel faleme ex patre conjuncti, & filii, & decedentes masculi per masculinum sexum; ex hujusmodi fratribus præmortuis, seu aliquis prædictorum. Succedant una cum dictis nepotibus, vel nepotibus ex filiis, & cum dictis decedentibus masculis, & feminis ex eis, vel cum illis ex prædictis, qui adfuerint, in stirpe, & non in capita.

Quod si non aderent decedentes ex filiis, & sic solum conceruent neptes ex filiis, seu earum decedentes cum fratribus, & liberis masculis per masculinum sexum fratrum intellenti, neptes ex præmortuis habere debent ante partem de bonis defuncti, de cuius successione tractabitur, ut infra, hoc est si una tantum neptis adfuerit, scita duoi mil. auri in auro, vel totam hæreditatem, si ejus valor fuerit ab inde infra; Et si adfuerint plures neptes, seu decedentes ex pluribus nepotibus, habeant ante partem pro qualibet iparum, scita mille quingenta auri in auro; vel totam hæreditatem, si fuerit minoris estimationis. Et si fuerit capax pluris quantitatum superioris declaratur, residuum, quod erit, deducit ante partem quantitatibus, de quibus supra in casibus respectivi prædictis, dividatur inter ipsas neptes, & ex eis decedentes ex filiis, & inter fratres, ac liberos masculos per lineam masculinam fratrum defuncti in stirpe, & non in capita.

Si vero non extinerint prædicti decedentes, de quibus supra, succedant fratres masculi defuncti, sive utrimumque conjuncti, sive ex patre tantum.

Si cum dictis fratribus utriusque, sive ex patre tantum aderint liberi masculi per masculinum sexum ex fratribus præmortuis, sive utrimumque, sive ex patre tantum conjuncti, succedant etiam dicti liberi cum dictis fratribus, in stirpe, & non in capita.

Et non existentes fratribus, succedant dicti liberi sibi in stirpe, & non in capita, ut supra.

Matri decedenti ab intestato, relicti filii ex pluribus matrimoniosis, succedant tam feminæ, quam masculi, prout ut de jure communī succedere debent.

In omnibus autem casibus supradictis, si pater, avus, vel proavus paternus defuncti supererint, superius nominati succedant respectivè in proprietate; & dicti ascendentes in usufructu tantum, ita tamen, quod pater excludat avum, & avus proavum.

Quatenus vero nulli ex supra scriptis nominatis quoad proprietatem aderint, succedant dicti ascendentibus, etiam quod proprietatem, secundum gradus prærogativam, ut supra.

Non

Non extantibus autem aliquibus ex supra scriptis, succedant forores, vel utrinque, vel ex parte conjunctæ, & filiae, seu decedentes ex filiis fratris præmortui, & filii, sive filiae ex foro præmortua, vel illi ex supra scriptis, qui aderunt, in stirpe, & non in capita.

Et in defectu prædictorum succedant decedentes ex fratribus, & à fororibus ultra superius vocatos, & patru defuncti cum ejus patre utrinque, vel ex parte conjunctæ, & liberi masculi decedentes per lineam masculinam ex hujusmodi, vel illi, qui fuerint ex prædictis, in stirpe & non in capita.

Masculus, & feminæ dedicatus, vel dedicata in aliquo Monasterio, five ante, five post mortem patris, matris, fratris, fororis, vel alius masculis ipsorum, qui vel factio teflamento, vel ab intestato decedent, non possit petere, nec habere in bonis paternis, maternis, ascendentibus, nisi illud, quod fuisset ei legatum, seu inter vivos datum vel assignatum fuisset, non possit petere, nisi pro subfertatione vice iporum, cognoscenda arbitrio Magistratus, de consilio trium ex proximioribus propinquis. Et eis decedentibus, proribus virorum, quos eligit Magistratus. Sed omnia bona prædicta pervenient deinceps ad alios fratres, & forores, & eorum liberos, secundum formam prædicti statuti possit tamen petere omne id, quod ipsi fuisset legatum, seu inter vivos assignatum.

Quod habeat locum respexit bonorum dictionum ascendentium, etiam quod ageretur de hereditate fratrum, vel fororum, qui hereditatem ascendentium prædictorum adiuvant.

Omnibus casibus supra scriptis, in quibus hæreditas defertur ad fratres, forores, & ab eis decedentes respectu successionis in bonis maternis, etiam quoniam hæreditas materna fuisset adita præferant primò fratres utrimumque conjuncti, & eis non extantibus, admittantur fratres ex matre tantum, & eis decedentibus, forores ex matre tantum, omnibus alii prædictis respectivi exclusi.

In omnibus vero casibus supra scriptis, in quibus aderent ascendentibus, vel decedentes ex linea materna, & respectu successionis etiam debita jure naturali excludant, immo prædicti omnes, & singuli admissi, seu vocati respetive ex forma prædicti capituli succedant, omnibus alii pertinentibus, etiam quod si filii masculi ex eodem patre, sed ex diversis matribus supradicti, & aquiliter succedant per capita in hereditate paterna. In maternis autem bonis, unusquisque veniat ad sui matris successionem. Prædictis autem masculis, vel feminis non extantibus, vel hereditatem repudiatis, tunc succedant ascendentibus masculis, per lineam paternam venientes. Et primò pater defunctæ persona si extat, ipso autem non extante, succedant alii ulteriores masculi, per lineam paternam ascendentibus, salva gradus prærogativa, qui admittantur ad hereditatem defunctæ persona, tam in bonis prædictis, quam in aliis quibuscumque, undecunque quæstis, præterquam defunctæ persona, de cuius hereditate tractatur, in quibus doce, & bonis ex linea materna obvenitis, succedant fratres defunctæ persona, utrimumque conjuncti, & similiū fratrum filii masculi in stirpe, & non in capita. Et si dicti fratris, vel dictorum fratrum filii non extarent, per capita hæreditatem repudiare, succedant in dictis doce, & bonis, ex linea materna obvenitis, forores utrimumque conjuncti, unā cum filiis ex fratribus præmortuis utrimumque conjuncti in stirpe, & non in capita. Salvo tamen patre, & ceteris ascendentibus jure uliusfructus in dictis doce, & bonis à dicta matre obvenitis, prout de nostro iure municipali, vel communī deberetur. Et si dicti fratres, vel forores, aut dictorum fratrum filii masculi, vel feminæ non extarent, tunc pater, si extat, vel alii ascendentibus masculi per lineam paternam, patre non extante, succedant in totum, salva gradus prærogativa. Prædictis autem ascendentibus, five ascendentibus masculis per lineam paternam venientibus, non extantibus, vel hereditatem repudiatis, succedant fratres defunctæ persona, ex utroque parente conjuncti, sive ex patre tantum, & similiū fratrum filii masculi in stirpe, & non in capita.

Omnis, & singularis dispositions prædictis statuti, & cuiuslibet partis eius, intelligantur de natis de legitimo, & vero matrimonio, & non aliter, quod intelligatur respectum in qualibet parte ejusdem statuti.

Intellenti intelligantur non solum, qui testamentum fecerint, sed qui non habent factiōnem testamenti, vel qui fecerint testamentum non validum, vel quorum hæreditas ex testamento etiam valido adita non fuerit.

LUCENSIS CIVITATIS.
PARTICULA V.

De successionebus ab intestato. Lib. 2. Cap. 9.

De successionebus, que ab intestato deferruntur hoc loco tractantes, statuimus, quod si qua persona ab intestato decedet, si quidem ex ea superius masculi decedentes per lineam masculinam legitimam, & naturales, illi in successione omnibus præferantur, secundum gradus prioritatem, & feminæ extantibus dictis masculis excluantur, dum tamen feminæ decedentes per lineam masculinam dentur, secundum formam statuti infra positi, iub Rubrica. De doce confitenda multerbis exclusi à successione per masculos. Declarantes quod si ex filio præmortuo supererint nepotes masculi, vel deinceps per masculinam lineam de legitimo matrimonio decedentes, admittantur cum filiis defunctæ personæ, de cujus hæreditate tractatur, in stirpe, & non in capita. Si vero nulli supererint masculi decedentes per lineam masculinam legitimam, & naturales, vocentur, & admittantur ad successione nepotes feminæ, & neptes ex filiis præmortuis in capita, & non in stirpe. Prædictis autem utrimumque conjunctis, unā cum filiis ex præmortuis fratribus utrimumque conjunctis in stirpe, & non in capita. Fratribus autem utrimumque conjunctis, & similiū fratrum filii masculi non extantibus, in dictis doce materna, & alii bonis ipsi defunctæ persona à matre, vel ex linea materna obvenitis, admittantur forores ex utroque parente conjuncte unā cum filiis ex præmortuis fratribus utrimumque conjunctis in stirpe, & non in capita sed prædictis fratribus, & fororibus utrimumque conjunctis, & dictorum fratrum filii masculi, vel feminis ex filiis præmortuis, & neptes ex filiis præmortuis in stirpe, & non in capita, ita tamen quod extantibus nepotibus, succedant in dicta doce, & bonis ex linea materna

pro-

provenientibus fratribus ex patre tantum conjuncti, & similiū fratrum filii masculi in stirpem, & non in capita. Et dictis fratribus ex parte tantum conjunctis, & similiū fratrum filii masculi non extantibus, succedant in dictis bonis maternis forores ex patre tantum conjuncta, una cum filiis ex fratribus præmortuis, ex patre tantum conjunctis in stirpem, & non in capita. Sed prædictis personis, vel aliqua ex eis non extantibus, vel hæreditatem repudiantibus, succedant in omnibus bonis undeumque quæatis, patrui ipsius defunctæ personæ, & filii masculi patrorum præmortuorum in stirpem, & non in capita. Quibus non extantibus succedant alii agnati masculi conjuncti ex linea transversali, usque ad tertium gradum inclusivè, sive gradus prioritate, & veniant in capita, & non in stirpes. Prædictis autem, vel aliquo eorum non extantibus, succedat mater defunctæ persona si ad secundam vota non transverterit, & viduelam vitam servaverit. Matre autem prædicta non extante, vel ad successionem, ut supra non veniente, succedat avia paterna, & ea non extante, succedant alii feminæ ascendentibus, ex linea paterna venientes, sive gradus prærogativa. Et prædictis non extantibus, succedant amita, & filia feminæ patrum præmortuorum, & filii masculi, & feminæ ex sororibus præmortuis utriusque, vel ex patre tantum conjunctis defunctæ persona in stirpem, & non in capita. Ita tamen quod extantibus masculis, & feminis, ex eadem forore natis, ipsi masculi feminis præferantur. Supradictis vero personis non extantibus, succedat mater defunctæ persona, quæ ad secundam vota transverterit. Si vero nulla ex dictis personis supradictis, vocentur ad successionem priores in gradu, five sint agnati, five sint cognati, five masculi, five feminæ, sublata in eis differentia sexus, agnationis, & cognationis, & tunc per capita succedatur. Et in prædictis omnibus, & singulis, ubi de gradibus tecum mentionem, sive debet computatio graduum, secundum computum Dacretorum. Et omnia supradicta in materia successionum ab intestato, habeant locum in quibuscumque decedentibus ab intestato, five decedentes fuerint tales, qui testari potuerint, five quomodo cumque testari non potuerint, & in quibuscumque testantibus; quorum tamen testamenta non tenuerunt.

De dotis constituta mulieribus exclusis à successione per masculos. Cap. 16.

Quia filii masculi primum locum tenent in succedentia, & feminæ ab ipsiis masculis excludentur, ne propter hoc ipsiis mulieribus taliter exclusis defit debita probatio, statutus, quod si pater, seu mater, seu avus, vel avia, filiatus, vel neptius, seu præceptibus dotes constituerit, seu taxaverit, sive, & esse debeat dictæ filie, seu neptes, seu præceptibus constenter, & tacita dotibus constitutis, nec ultra aliud petere possint de bonis ejus personæ, quæ dotem constitutit, & taxaverit. Sed ubi per ascendentibus non fuerit taxata, vel ordinata quantitas dotis, tunc fratres, & alii, qui eas à jure succedunt exclusi sunt, teneant ipsas mulieres exclusas dotare, & pro eius dotem solvere, tempore infra ordinato, usque ad quantitatem coniugium, confidatur facultatibus hæreditatis, & secundum qualitatem, & dignitatem peronarum, arbitrio Judicis, & sive, & intelligentiam omnium bona patris, & ascendentium, & eorum, qui ipsas à successione exclusi sunt, obligata, & hypothecata ipsi feminis exclusis ex tempore mortis patris, vel ejus ascendentis, à cuius hæritate suffit exculsa, ita quod creditoribus, & emporibus, & aliis quibuscumque posterioribus, ad quos dicta bona quocunque titulo pervererint, præferantur. Et ubi per ipsos ascendentibus non fuerit quantitas dotis taxata, teneatur Iudex infra mensim, postquam inde pro parte mulieris fuerit requiritus, quantitatim taxare, inspectis dignitatibus, & qualitate peronarum, & facultate hæreditatis. Et facta taxatione à Testator, vel à Judge, non teneant fratres, & alii, qui ipsam mulierem à successione exclusi sunt, quantitatim taxata, & ordinatam solvere, nisi cum dicta mulier fuerit nubilis ætatis, & legitime defonsata; tunc enim, ad requisitionem ipsius mulieris, vel sui curatoris, teneantur dotem taxata, & ordinatam solvere, cum effectu: Et in omnibus, & singulis supradictis procedatur summarie, & de plano, sine stirpere, & figura judicii, & fine ordine juris, & statutorum, & absque libello, & absque alia sulemnitate quacunque, ita quod de facto taxatio fiat, & compulsione ad solvendum qua-

tatem taxata, ut dictum est. Et in dicta taxatione Index possit se extra judicium informare à propinquis, & viciniis, & amicis, & prout sua discretioni videbitur: Et à præceptis, & procedibus, quæ, seu qui properet fierent, non possit appellari, supplicari, vel querela moveri, seu ad aliquem Judicem contrâ dicta præcepta, vel processus, recursum haberi: Et si feminæ dotanda, maritata, vel defponsata non esset, tamen prædicta taxatio non differtur, quia siue non possit esse donec matrimonio, ramen facilius, & habilius poterit maritari, si dōs fuerit taxata: Et prædicta omnia etiam videntur sibi locum, non obsstante quod mulier esset minor 12. annis, nam etiam talis mulier poterit commodius defonsari, si dōs quantitas fuerit taxata: & ultra prædicta tales mulieres, quæ effent à jure successione exclusæ, debeant alimentari, & eis alimenta præstentur per eos, qui illas à successione exclusi sunt, donec fuerit dōs ad integrum soluta: Et dicta alimenta sunt honorabilia, & congrua, secundum facultates hæreditatis, & conditiones peronarum, & pro dictis alimentis, intelligentiam omnium bona hæreditatis prædictæ obligata. Et ad dicta alimenta præfanda compellantur illi, qui dictas mulieres exclusi sunt, de facto, & sine processu, prout Judicii videbitur. Et quæ dicta sunt de dōbus constitutis, videntur sibi locum, etiam in corredis, quæ taxari, & talibus mulieribus dari, & tradi debent cum effectu, prout supra de dōbus dictum est.

MANTUANÆ CIVITATIS.

PARTICULA VI.

De successione ab intestato.

UT familiarum dignitas, nomen, & ordo serventur, & bona morientium in eorum agnatos, & postestatos transmittantur, per quos nomen generis conservetur. Statuimus, & ordinamus, quod ex agnatis, ascendentibus masculis, seu etiam collateralibus, & agnatis ascendentibus masculis, vel descendentiis per lineam transversalem, & lineam masculinam conjunctis usque ad quartum gradum (gradu inclusivè secundum juris canonici ordinem computato) qui ad successione personæ defunctæ admitti velint, & possint, matres, & ascendentibus per lineam maternam, & feminæ ascendentibus etiam per lineam paternam suis descendentiibus non succedant, sed habeant, & habere debeat dumtaxat in bonis prædictorum fūti dependentium debitum bonorum subdūtum, videlicet tertiam partem portioris, quæ eidem ab intestato obveniret; Illis vero non extantibus, seu succedere nolentibus, vel non valentibus, succedant, & succedentes possint matres, & alii, & alii per maternam, & paternam lineam ascendentibus, vel paternam secundum gradum proximitatis eorum, & secundum iura communia. In ascendentium autem bonis, masculis ex linea masculina descendentiibus extantibus, qui de jure admitti possint, & velint ad successione ascendentis mortuæ personæ, feminæ ascendentibus ex masculis, & masculi ex feminis descendentiibus, non succedant; sed eo casu debeat de bonis prædictis competenter dotari, & honorificè secundum patrimonium, & quo excluduntur, facultates temporis mortis defunctæ personæ exstantes, & ipsorum mulierum dignitatem, & conditionem personæ viri. Itaque honorificè secundum suarum, & suorum ascendentium peronarum conditionem nubere possint; Quam quidem dotem habere debeat tempore, quo nubent, & nuptiæ tradentur, Interim autem alii, & alimentari debeat competitor per dictos masculos descendentes, eisdem ascendentibus succedentes, à quibus & per quos feminæ ipsæ prædictis statuti dispositione excluduntur, & in domo prædicti sui ascendentis, de cuius successione ageretur, cum dictis hæreditatibus, seu cum altero ex eis si ipsa feminæ apud aliquem curatori elegerint habitare, morari possint, & debeat, apud quem alii, & alimentari debeat concedenter, omnibus succedentium expensis; Et si apud eos, vel eorum alterum morari non potuerint propter eorum, vel alicujus eorum, & familia sua culpam, tunc seorsum ab eis possint, & valeant habitare, & per eos omnibus necessariis ali, & alimentari debeat, expensis dictorum succedentium; Si vero ad Religionem intrare voluerint, tunc similiiter deontur honorificè, prout eis expediens fuerit, secundum patrimonii facultatem, & ipsius persona, & generis sui, & Monasterii, in quo ingredi volunt, si vero dicta feminæ per ascendentem, de cuius successione tractatur, dotatae fuerint, sive ipsæ, & ex eis defen-

Particulae Statutorum.

dentes dote prædicta contentæ; Et ulterius in bonis suis, extantibus masculis supradictis eidem defuncto succedentibus, nullum jus habeant, vel regresum in bonis ipsius ascendentis, à quo dotatae fuerint inter vivos, seu in ultima voluntate; Descendentibus autem masculi ex feminis, qui hujus statuti dispositione agnati masculi excluduntur, in bonis ipsius dumtaxat habeant eorum legitimam portionem, quæ eis deberetur, seu debet posset de jure communi; In bonis autem ejus ascendentis, à quo dotatae non fuerint habeant, & habere debent ipsæ mulieres femel ab ipsius dote, & ex eis masculi descendentes tantum, quantum eis dari debet jure naturæ, occasione legitimæ in bonis illis, de cuius hæreditate agitur; Et ius sibi competit ad illud in bonis prædictis, & non ultra plus petere valeat, seu possit; In successionibus autem transversalium, & allorum confanguineorum conjunctorum supradicti agnati masculi, usque ad quartum gradum, & ulterius possint habere, nisi prout, & sicut in testamento, & seu ultima voluntate facta, & ea cessante, ab intestato, secundum for-

man præsentis statuti succedere est permisum, & ad eorum bona vocantur, & solum usque ad quantitatem, seu portionem eisdem præsentis statuti permisum est, & non ultra, nec alter quoquomo de bonis prædictorum participere, & habere possint; Et si in casibus supradictis, quibus feminæ excluduntur à successionibus suorum ascendentium, ipsi masculi, ad quos ex forma prædictis statuti successio defertur cum onere dotandi, five dotationis, seu dōtis constituta, feminis exclusis, ipsas feminas magis vellet ad successiones ipsas una cum eis admitti, quam subire onus dotandi, five dotationis, quo cau masculi ad dotandum eas minime teneantur, sed cum eisdem dictæ mulieres succedere possint, & prout ipsi masculi duxerint eligendum; Et quæ superius dicta sunt in successionibus ab intestato videntur sibi locum in successionibus quorumcumque ab intestato, & sine testamento decedentium, & etiam si de jure, vel de facto testari non possent, seu possint.

MEDIOLANEN. CIVITATIS.

PARTICULA VII.

Qualiter masculi descendentes preferantur feminis in successionibus ascendentium viriisque sexus.

Cap. 278.

In successionibus ascendentium ex linea masculina, decedentibus ab intestato, masculi descendentes præferantur feminis natis in eodem matrimonio, & etiam feminis ex alio matrimonio natis, & ab eis feminis, tam ex primo, quam ex alio quolibet matrimonio natis descendentes, ut supra, & etiam ex eis feminis natis ex descendente masculo præmortuo, ante mortem ejus ascendentis, ex linea masculina, de cuius hæreditate tractari contigerit. Teneantur tamen, eo cau, ipsi masculi dotare temporaliter, vel spiritualiter decenter, secundum qualitatem peronarum, & vires patrimonii ipsius decedentis, eas feminas ex linea masculina descendentes exclusas, ut supra, in infra decimum octavum annum sue ætatis compleatum ad minus, si dotare non fuerint. Et interim teneantur eas condecenter alimentare. Et si prædictæ mulieres non fuerint dotatae infra tempus prædictum, ut supra admittantur ad petendum usque ad tertiam partem ejus quod habuitur effent de jure communi, si decesserit ascendens ab intestato, ac si suffit hæredes a principio pro ipsa tertia parte, quam tertiam partem possint consequi, in & super bonis per dictum defunctum relatis. Et eo in causa intelligentiæ fuisse, scilicet, & perseverasse in possessione, & similiiter eo causa alimentum constituantur; quorum determinationi fieri debeat, nec alio modo, via, jure, vel causa possit, seu valeat reclamari, seu contradicere, sed plenum fortiorum effectum, & per omnia effectu alter debeat executionem mandari, omni querela, contradictione, reclamazione, appellatione quacunque & defensione remota; Addimus etiam quod fratres, forores suas indotatas, quæ alias dotatae non fuerint, que nihil haberent, & de bonis patris dotari non possint, de bonis eorum propriis dotentur, & dotari teneantur, ut honestè, & honorificè secundum eum, & ipsorum conditionem nobis possint, & valent, & dicunt, & honestam vitam dicere; Et fuit prædicti omnibus Dominus Potes, & ejus Judices procedere teneantur, & debeat summarie, simpliciter, & de pleno, sine stirpere, & figura judicii, sine libello, & aliqua solemnitate juridica, compellendo prædictos ad observantiam prædictorum, captis pignoribus, multa indicita, & etiam per capturam peronarum, & omnibus juris remedis, prout opus fuerit, & necesse; Ex testamento autem succedant, & succedere possint, masculi, & feminæ passim, & absque peronarum delectu, sicut fuerint infiniti, & instituti, non obstantibus supradictis, sexus ratione non habita; Contra testamentum autem, vel ultimam voluntatem prædictorum suorum ascendentium, & peronarum, de quibus est expressum, seu etiam præter, non possint dictæ feminæ, nec ex eis feminis descendentes etiam masculi succedere, quomodo testamentum, seu ultimam voluntatem querelando, seu infringendo, seu etiam ad supplementum agendo, & jus sibi competere ad illud in bonis prædictis, & non ultra plus petere valeant, & eis possint; In successionibus autem transversalium, & allorum confanguineorum conjunctorum supradicti agnati masculi, usque ad quartum gradum, & ulterius possint habere, nisi prout, & sicut in testamento, & seu ultima voluntate facta, & ea cessante, ab intestato, secundum for-

De eodem, Cap. 279.

In successionibus vero ascendentis, ex linea feminina, ab intestato decedentibus, masculi descendentes ejusdem patrimonii, præferantur feminis, ex eodem matrimonio decedentibus, & ab eis feminis decedentibus, ac etiam feminis, natis ex decedente masculo, ex eodem matrimonio nato, præmortuo ante mortem ejus ascenden-

dentis ex linea feminina, de cuius hæreditate tractari continget. Si vero descendens ex linea feminina, & ut supra contingit habere descendente, vel descendentes ex alio, vel aliis matrimonitis, quod tunc, & eo casu, masculi alterius matrimonii, seu aliorum matrimoniorum, excludant feminas, natus ex eodem matrimonio, & ab eis feminis descendentes, ex filio premortuo ante ascendente, ex dicta linea feminina, de cuius hæreditate tractari contingit: hoc intellecto, quod in predicta successione ascendentis, vel ascendente, ex linea feminina, feminam exclusa per masculos, faciant parentem, per respectum ad alium, vel alios descendentes, masculum, vel masculos, & feminas alterius matrimonii, seu aliorum matrimoniorum, ad communem masculum, vel masculorum excludentium. Si vero contingat, ex uno matrimonio, vel pluribus, supererit tantummodo feminam, vel feminas, ex descendente ex linea feminina, descendente, vel descendentes, & ex alio matrimonio, vel ex alio aedifici masculum, vel masculos, descendentes ex linea feminina, de cuius hæreditate tractari contingit, quod ipsa feminam, vel feminas, siue descendentes, ex eorum ascendentibus, descendens ex linea feminina, cum aliis descendibus masculis, alterius matrimonii, seu aliorum matrimoniorum, quemadmodum si fuerit masculus, vel fuissent masculi.

De eodem, Cap. 280.

Idem in omnibus, & per omnia referendo singulis singularibus, & congrua congruis servetur, si talis ascends decesserit testatus, quod masculi descendentes ex linea masculina femper, & in omni casu præferantur feminis natis ut supra, & ab eis feminis descendebit masculus, & feminis, etiam gradu proximioribus. Nec possint ipsa feminae, vel etiam masculi, ex eis feminis descendentes, existentes descendentes masculis, ex linea masculina, aliquid aliud petere in bonis talis ascendentis, vel ascendentis sic decadentis, vel decadentibus, ex testamento, nisi quatenus ipse auctenens in sua testamento, vel ultima voluntate eis reliquerit volenter, cum eis feminis fatis sit eas decenter alimentari, & dotari, ut supra, & intelligant esse legitime, & decenter dotata, quanto in ultima voluntate, ab ascendentis fuerit certa quantitas eis reliqua, vel aliud reliquum, & per eas potè habita, vel habita, vel quod per debentes dare non steterit quo minus non haberunt.

Qualiter femina, vivente ascende suo dotata, etiam intelligatur esse dotata, Cap. 281.

Si feminae, vivente ascende suo masculo, ex linea masculina, est, vel fuerit tradita matrimonio temporalis, & fuerit dotata alter, quam de bonis propriis ipsius feminae, vel quam per extreras personam contemplatione ipsius feminae: hoc conjet, intelligatur iustis idonee dotata, etiam respectu facultatum bonorum maternorum, seu etiam avia, sive ipsa ascendenis tunc vivebat, sive non. Idem, & si feminae secundum dispositionem ipsius sui ascendentis in vita, vel post vitam eius ascendentis, haberet, eaque ab ipso suo ascendentem eadem fuit dispositio nomine dotis, seu reliqua nomine dotis, vel predicti excludentes parati fuerint cum effectu dare.

Qualiter frater in successione preferatur soror, Cap. 282.

Si soror dotata fuerit per fratrem temporaliter, vel spiritualiter, idonee, ut continetur supra, in statuto incipiente in successionibus, tunc frater præferatur sorori in successione cuiuscumque ascendentis ab intestato, vel ex testamento decedentis, secundum formam dicti statuti incipientis, in successionibus.

NEAPOLITANÆ CONSUETUDES.

PARTICULÆ VIII.

De successione ab intestato tit. 1. Confuetudo, 1.

Si moriatur aliquis, vel aliqua intestatus, vel intestata, reliquo filii, vel filiabus, nepotibus, vel neptibus, & deinceps, seu nepotibus solidi, ex premortuis filii, filii unius cum nepotibus, & neptibus, & deinceps succedant

parentibus in stirpem, & tenentur ipsi successores maritare sorores, & amitas secundum paragium, & facultates. Eas autem ipsis successoribus differentibus maritare, usque ad annos sexdecim completos, secundum paragium, & facultates, ut dictum est, succedunt, & postea petere de bonis paternis, virilem, ut fratres, & alii successores predidi, qui tenentur eis dare paragium.

Idem juris est in nepotibus, & neptibus, & alii liberis descenditibus, avis, vel proavis ab intestato descenditibus, non extantibus parentibus eorum nepotum, vel nepotum, seu proneptum, & pronepotum.

Et omnia, quæ dicta sunt de nepotibus, pronepotibus, neptibus, & pronepotibus, & deinceps, intelligentur in descenditibus ex masculis.

Si quis, vel si qua ab intestato decesserit filii, seu liberis legitimis non extantibus, tunc proximiore ex parte patris succedant in bonis omnibus defuncti, præter quā in bonis, quæ obvenierunt eidem defuncto à matre, vel aliquo ex linea materna, in quibus proximiore ex parte matris succedant.

Sed si moriuntur ab intestato absque liberis supersunt frater, seu fraters, nepotes, & pronepotes, & in infinito descendentes ex fratre, vel fratribus premortuis, tunc licet frater sit in gradu proximior decedenti, nihilominus filii, vel filia, nepotes, & neptes, pronepotes, & proneptes, & alii descendentes ex fratre, vel fratribus premortuis qualiter succedunt cum fratribus defunctæ personæ, in stirpem feliciter, ita quod si inter ipsos nepotes, & pronepotes, & deinceps fratribus premortuum sint feminæ, que habeant frater consanguineos, ipsæ mulieres à primaria successione excludantur, cum fratres ipsæ habent maritare, ut superioris dictum est.

Quod autem dictum est in fratribus, nepotibus, & pronepotibus, & pronepotibus fratrum demortuorum; & deinceps, eis non extantibus, intelligendum est de aliis in ulterioris gradibus existentibus agnatis, vel cognatis. Et in primis appellatio fratrū frorū non continetur, præterquam si foro partem, ut unus ex fratribus habuerit de bonis parentum, tunc enim ipsa foro ejusdem conditionis est, quod predicta, ac si esset masculus, & eis filiis descendentes habentur quod id, sicut filii, & alii descendentes ex masculis.

PAPIEN. CIVITATIS.

PARTICULÆ IX.

Quod mulieres maritatae non videntur ad successionem cum fratribus, nisi ut infra, Rub. 95.

Item statuimus, quod, sine testamento, mulieres maritatae, & dotatae, vel dotatae, & non maritatae, & intelligantur dotatae, si fuerint maritatae de bonis aviis, paternis, maternis, fraternis, vel filiorum fratri, vel in ordine professæ, & filii, & descendentes ex ipsi mulieribus, non faciant partem cum fratribus in ordine non professis expressæ, vel tacite in hereditate avita, paterna, materna, vel fraterna, neque in dote materna cum masculis filiis fratribus non professis. In capillis vero mulieres extantes, vel non dotatae, cuiuscumque ætatis sint, facient partem, nisi frarres, vel filii fratribus masculi non professi eas dotaverint, vel parati fuerint eas, cum effetu dotare, secundum qualitatem patrimonii, & personarum. Declarantes quod si dicta mulier dotata fuerit, vel fuit, vivo avo, fed mortuo patre, præsumatur dotata de bonis avi, si vero fuerit dotata vivo patre, præsumatur dotata de bonis ipsius fratri. Si vero mortuo patre, fed vivo fratre mulieris, præsumatur dotata de bonis ipsius fratri. Et si patre, & matre mortuis, fed vivo filio fratri dotata fuerit, præsumatur dotata de bonis ipsius filii fratri donec per ipsam mulierem contrarium probetur, quicumque casus fuerit ex supra scriptis casibus. Et intelligatur in fratribus, & sororibus utroque parente, vel ex parentum conjunctis. Prædicta vero mulieres in capillis extantes non maritatae, cuiuscumque ætatis sint, volentes se matrimonio copulare, vel alicuiu Monasterio le dedicare, succedant simul cum fratribus, & filiis fratribus, pro rata fibi contingente de bonis defuncti, in usufructu tantum, quousque dicta talis mulier velit dotari, & se matrimonio copulari, quia tunc dotetur, ut superioris dictum est: Et hoc statutum habeat locum in præteritis, penditibus, & futuris.

PISANÆ CIVITATIS.

PARTICULÆ X.

De successionibus ab intestato, Lib. 1. Cap. 37.

Cum successionum ab intestato tres sint ordines descenditum, ascendentem, & collateralium, in successione semper prima casu sit liberorum, & si ulteriori gradu quis sit constitutus, dummodo masculo extante, id est persona defuncta filio, vel eius sobole masculini fexus, & per masculinum sexum descendente, soror id est defuncta persona filio, vel eius sobole non fecedad. Et liberi cuiuscumque sexus loco suorum parentum antea defunctorum, vel defunctorum, hoc est in eam hæreditatis partem, in qua successurus fuerit pars defunctus, vel defuncta, ad successionem avi, vel proavi, aviz, vel proaviz, vel ceterorum, secundum jam dictum modum, succedant, videlicet, quod extantibus masculis, & per masculinum sexum descendente, feminam, vel per feminam sexum descendentes ab hereditate jam dicta excludantur. Quæ successiones omnes sicut in stirpem, & non in capita. Hoc intellecto quod extantibus nepte, vel pronepte, una, vel pluribus etiam ex filio masculo premortuo, una cum filia, vel filiabus, vel earum sobole in stirpe succedant.

SENEensis CIVITATIS.

PARTICULÆ XI.

De successionibus ab intestato in hereditibus matris, avi, & aviae materna. Cap. 154.

Nulla mulier matri sua, nec avia materna, vel proavia, avo, vel proavia materno succedat, & nedum ipsa, nec descendentes ex ea succedere possint, quandiu supererit filii, vel descendentes masculi, unus, vel plures ex dicta matre, vel ex avo materno, vel avia materna, proavo, vel proavia, ex ipsi filii masculis ex legitimo matrimonio procreati; declarando ad collendas litteras, quæ oriri possint ob contrarias Doctorum opiniones super hoc statuto, & ad evitandos sumptus litium, quod deficientibus masculis predictis descendentes ex feminis, de quibus supra, etiam non concepti de tempore mortis ejus, de cuius hæreditate agi contigerit, admittantur, & ad successionem hujusmodi reintegrentur.

De successionibus ab intestato, Cap. 155.

Statutum est, quod si qua persona ab intestato decesserit, si quidem ex ea supererit masculi descendentes per lineam masculinam, legitimi, & naturales, illi in successionibus omnibus præferantur, secundum gradus prioritatem, & feminam extantibus dictis masculis excludantur, dum tamen feminas descendentes per lineam masculinam dotentur, secundum formam statuti sub rubrica de Dote constituenda mulieribus exclusa à successione per masculos.

De successione ascendentium ex latere matris, Cap. 156.

Si qua persona dececerit ab intestato sine filiis legitimi, & naturalibus, & sine ascendentibus ex linea paterna, & non supererit fratris, vel forore, five filio, vel filia fratri, vel sororis ipsius defunctæ personæ ex eodem fratre, vel patro, non supererit tempore fuisse mortis, non permittatur mater, avus, vel avia talis persona defunctæ ex parte matris ad plus venire, quam ad quartam partem legitimæ successionis ab intestato omnium bonorum, & rerum, præter domos, & Caffella olim talis defunctæ personæ ex eodem fratre, avi fratrem usque ad quartum gradum secundum computum Decretorum proximioris ordinis: Et si supererint tali defunctæ personæ frater, vel foror, five filius, vel filia fratri, vel sororis, vel patruus, vel pa-

trues; tunc mater, vel avus, vel avia, ex parte matris in illo succedat; & hoc locum habeat in mulieribus Civitas Senensis suppositis, non obstantibus si non remaneat in domo filiorum, vel filiarum de tempore mortis eorum. Alio vero mulieris extra Civitatem Senensem, vel jurisdictionem commorantes nullo modo admittantur, vel eniant ad successionem filiorum, filiarum, nepotum, nepli, & nepotum de Civitate supradicta, vel jurisdictione.

De successione Collateralium, seu Transversalium, Cap. 157.

Statum, & ordinatum sit, quod si qui, vel quæ descendat ab intestato sine ascendentibus ex linea paterna, & descenditibus, succedant ejus fratres carnales masculi ex utroque parente, & eis ex utroque parente non extantib; succedant fratres consanguinei ipsius, vel ex parte tam fratres, & consanguinei fratrum filii in stirpes, exclusi proflorus sororibus carnibus talis defunctæ ex utroque parente, & exclusi filiibus fratris carnalis, quæ fuisceruptæ, vel dotatae; Et si dicta mulieres non essent doceæ, & non haberent unde possent convenienter daturi habita consideratione facultatum, & qualitatum familiæ, & si traçaretur de successione fratris, vel patri, detant convenienter daturi de bonis ejus, de cuius hæreditate agitur; alias admittantur ad successionem predictæ defunctæ personæ, servata gradus prærogativa, & hoc sit, vel sit in electione eorum, qui ipsas mulieres excludit virtute præstent statuti, exclusi sororibus, & filiis sororibus Monasteriorum ingredientibus, vel Monasteriorum tempore obitus ejus, de cuius hæreditate ageretur, & filii, & filii dictarum sororibus si viverent dicti fratres carnales, & filii fratrum, vel aliquis eorum.

CONSTITUTIONES.

Utriusque Regni Siciliae.

PARTICULÆ XII.

Lib. 3. tit. 26. de successione filiorum Comitum, & Baronum. Imper. Feder.

Non aliquibus Regni nostri partibus Confuetudinem præsumamus audivimus haec tenus obtinuisse, quod in bonis Comitis, Baronis, vel Militis, qui decesserit filii masculis non reliquo, filii non succedant, sed consanguinei quantumcumque remoti, masculini sexus, tam bajulam puerilam ipsarum, post mortem patris, accipiunt, quam successionem usurpant, & ipsas pro ipsorum dispositione manant. Quod quidem, & natura dignoscitur esse contraria, quæ parentum votis absque discretione sexus, tam masculi, quam feminas commendavit, & juri, tam communi, quam nostro specialiter derogatur. Hac igitur legem nostra, per universas partes, & singulas Regni nostri valit, fancimis, patre mortuo, tam filios; quam filias pueres, aut maiores, minoreve ad parentum successionem, absque sexus discretione vocari. Si autem filii maiori cum filiabus feminis, aut etiam sororibus patrio decedent, & singulare conditionis pater fuerit, Fucus videlicet, aut etiam Longobardus. Miles, vel Egenfis, in successione bonorum præferri volumus masculos feminis. Dum tamen forores, aut amitas, fratres, ainepotes pro modo facultatum fuerint, & filiorum furentur numero, secundum paragium, debant maritare. Ceterum si tantum feminæ supererint, ipsas, si majorib; etiam fratres, & exclusi aliis consanguineis, volumus ad successione admitti. Si vero minorib; filiis, Comitum, Baronum, aut Militum supererint, ipsarum bajulam non nobis excellente recipiat ipsam, vel filii temendum, vitali, qui ex fide illud gerere debeat, iuxta approbatam ratione confuetudinem, concedendum: ac deinde ipsas, cum acubilem etiam puererint, & bajulum nostrum vel atrium supervenientem quintumdecimum annum exceperint, de provisio mansuetudinis nostra, Deum habentes oculis, cum bonis omnibus, quæ patris fuerint, secundum paragium, curabimus maritare.